

Selskab vil rehabilitere sindslidende

Indsatsen over for mennesker med sindslidelser fastholder folk i deres sygdom. Det mener folkene bag et nyt psykiatrisk selskab, der vil fjerne fordomme og arbejde for en ændret indsats.

AF BIRGITTE RØRDAM
OG JEANNETTE ULNITS

Det er muligt at komme sig efter alvorlig psykisk sygdom. Det er hovedtanken bag 'recovery'-begrebet og baggrunden for et nyt landsdækkende selskab, der vil udbrede en recovery-orienteret tankegang og arbejde for at ændre rehabiliteringsindsats overfor sindslidende borgere i Danmark.

- Der er et påtrængende behov for en ændret holdning til mennesker med sindslidelser. Vi arbejder ud fra et håb og en tro på, at sindslidende kan komme sig i modsætning til den traditionelle psykiatri, som siger, at er man én gang skizofren, er man syg for resten af sit liv, siger Jonny Holme-Pedersen, socialrådgiver og forstander på bostedet Nybrogård i Gladsaxe.

Han er med i gruppen på i alt ti forstandere for socialpsykiatriske tilbud, der står bag det nye "Dansk Selskab for Psykosocial Rehabilitering".

Mange kommer sig

Recovery-tankegangen blev født i USA i 1970'erne, kort efter fulgte England med, og siden 2000 har måden at arbejde med psykiske lidelser på også bredt sig til mange kredse i psykiatrien og socialpsykiatrien i Danmark. Og ikke uden grund, mener Jonny Holme-Pedersen:

- International forskning viser, at mere end halvdelen af dem, der rammes af de alvorligste psykiske lidelser kommer sig, hvis de får muligheden for recovery: At få tilbudt konkret hjælp til at komme på fode igen og opnå en værdig tilværelse. Det drejer sig om helt almindelige behov som at have familie, leve og indrette sig i egen bolig, spise når og hvad man vil og passe et job. Disse behov skal være udgangspunktet i de tilbud, vi diskuterer med overfor mennesker med sindslidelser.

Inden for recovery tager man udgangspunkt i, at mennesker, der bliver ramt af en sindslidelse, normalt er velfungerende borgere, som blot oplever en svær periode i deres liv, og som derfor har brug for en konkret rehabiliteringsindsats for at genvinde deres livskompetencer. Og her er det brugernes proces og behov, der er omdrejningspunktet.

- Borgere med sindslidelser er stadig udsat for diskrimination, isolation, stigmatisering, manglende forståelse og krænkelser af menneskerettigheder. Blandt andet fordi mange af de eksisterende tilbud oprindeligt blev skabt som reservater i lokalsamfundet, og derefter blev til institutioner i sig selv. Tilbud som også i dag er med til at fremme og vedligeholde brugernes udelukkelse fra samfundet, og som i nogle tilfælde er med til at genskabe deres sociale isolation, understreger Jonny Holme-Pedersen.

Et nødvendigt opgør

Et af de mennesker, der er blevet rask efter en svær psykisk lidelse, er Olga Runciman. Hun er bachelor i psykologi, psykiatrisk sygeplejerske og foredragsholder. Nu arbejder hun som recovery coach på blandt andet det socialpsykiatriske bosted Slotsvænget, og forstanderen her er med-initiativtager til Dansk selskab for Psykosocial Rehabilitering.

- Recovery er et opgør med en forældet idé om, at psykisk ubalance skal rettes med kemi. Når man holder fast i at forklare psykisk sygdom som noget biologisk, skaber man håbløshed og overser det oplagte. Ændres den opfattelse ikke, vil sindslidelser fortsat være noget, mennesker kan komme sig af på trods af vores psykiatriske system, og ikke på grund af den, mener hun.

Olga Runcimans egen barndom gemmer på et traumatisk tiår på en kostskole, hvor hun blev udsat for massiv mobning, vold, isolation og en lærers seksuelle overgreb. Hun blev som 34-årig diagnosticeret skizofren og var indlagt i ti år. I dag er hun rask og bruger sin personlige erfaring i arbejdet med at hjælpe psykisk syge til bedring eller helbredelse:

- Større forståelse og færre fordomme fra omverden giver langt bedre chancer for at komme sig. Derfor arbejder jeg for at lære omverdenen at se reaktionerne og symptomerne som refleksioner af gamle oplevelser. Verden skal forstå, at sindslidende er voksne børn, hvis traumer fra fortiden stadig er uopdagede. Hvis man ser sindssygdom som en logisk reaktion på traumer, er det lettere at tro på bedring eller helbredelse. Og det er præcis det, Recovery handler om, siger hun.

Læs mere om Olga Runciman på: www.runciman.dk ☉

NETVÆRK FOR PROFESSIONELLE

"Dansk Selskab for Psykosocial Rehabilitering" er et supplement til andre initiativer og er henvendt til dem, der arbejder professionelt med sindslidelser og som vil være med til at skabe debat, ændre holdninger og skabe udvikling for området.

Se mere på: www.psykosocialrehabilitering.dk

TAL PÅ PSYKISK SYGDOM

Mindst en halv million danskere er ramt af psykiske lidelser. Hver anden dansk familie kommer på et eller andet tidspunkt i kontakt med behandlingssystemet. Psykiske lidelser koster ca. 30 milliarder kroner om året.

Kilde: Psykiatrifonden

Olga Runciman. Hun er bachelor i psykologi, psykiatrisk sygeplejerske og foredragsholder. Nu arbejder hun som recovery coach på blandt andet det socialpsykiatriske bosted Slotsvænget, og forstanderen her er med-initiativtager til Dansk selskab for Psykosocial Rehabilitering.

FAKTA OM REHABILITERING OG SINDSLIDELSE

Mellem en tredjedel og en fjerdedel af folk med sindslidelser kommer sig helt efter recovery. Mellem en tredjedel og en fjerdedel kommer sig socialt. De kan fungere privat og på deres arbejdsplads med hjælp fra socialpsykiatrien og psykiatrien.

Den sidste og mest behandlingskrævende gruppe af sindslidende udgør resten. Ca. en tredjedel kommer sig ikke rigtigt eller slet ikke. Den gruppe har behov for sengepladser, har brug for konstant medicinsk hjælp og øvrig behandling.

Kilde: Psykiatrifonden